

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р ВЛАДИМИР ХРИСТОВ ГОНЧЕВ, ДМ
РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА „ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, СОЦИАЛНА
МЕДИЦИНА, МЕДИЦИНА НА БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ,
ФИЗИОТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ, МЕДИЦИНСКИ
ФАКУЛТЕТ КЪМ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“
БУРГАС

ВЪТРЕШЕН ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ

Относно: Провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност “професор” по научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, обявен в ДВ, брой 13 /13.02. 2024 г.

За конкурса документи е подал един кандидат проф. д-р Мая Владова Гълъбова, дм.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас.

I. Биографични данни

Професор д-р Мая Гълъбова завършва висше образование през 1983г. в Медицинска академия гр. София, специалност “Медицина”. През 1984 година започва като преподавател на длъжността „асистент“ в Катедрата по обща и клинична патология към ВМИ – Стара Загора. В периода 1993-2002г., заема длъжността „главен асистент“ към МФ на Тракийския университет, след това на длъжността доцент, а през 2013г. заема длъжността професор. През 1989г. преминава специализация по чернодробна патология в I Московски медицински институт „И. Сеченов“. През 1999г. придобива ОНС „доктор“ по медицина след защита на дисертационен труд на тема „Роля на синусоидалните клетки на Ito и p17 клетките във фибропластичния и неопластичен процес в черния дроб“. Професор д-р Мая Гълъбова притежава богат административен опит, обхващащ периода 2004-2024г., в качеството ѝ на ръководител катедра по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология и дерматовинерология (2003-2023г.), заместник декан по НИД в МФ (2004-2007г), декан на МФ (2007-2019г.) към Тракийския университет, и действащ Ръководител на Клиниката по обща и клинична патология към УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович“ - АД.

Научноизследователската дейност на кандидата се развива в няколко основни направления, които напълно съответстват на областта на висше образование 7.

Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“:

- Колоректален, ректален, стомашен, ендометриален, белодробен и тиреоиден карцином, с акцент върху цитокините и имунните клетки – миелоидни и плазмоцитоидни дендритни клетки, Т-хелпери, НК и НКТ клетки чрез използване на прецизни и съвременни методи.
- Чернодробна патология, включваща хепатоцелуларен карцином, чернодробни метастази, чернодробни синусоиди, патология на жлъчните пътища, пелиоза, интегрини, адхезионни молекули, екстрацелуларен матрикс.
- Третични лимфоидни структури, индуцируеми от тумор, инфекциозни агенти и автоимунни процеси.
- Експериментален диабет, акцентирайки върху инсулин продуциращи клетки в жлъчни пътища, панкреасен канал и черен дроб.

Проф. д-р Гълъбова участва в ръководството и обучението на 22 докторанти. Участва и в обучението на специализанти по клинична специалност „Обща и клинична патология“. Спечелила е 4 научно-изследователски проекти към МОН за МФ, съответстващи на научната специалност „Патологоанатомия и цитопатология“.

Научната продукция и резултати са публикувани в реномирани международни списания.

II. Описание на представените материали по конкурса

Проф. д-р Гълъбова участва в конкурса с 21 статии в престижни международни и български реферирани списания, от тях 18 са с импакт фактор ($IF = 22.385$, а общият IF на всички публикации, от 1984г. до днес, е 106.006) и 2 с импакт ранг, квантили: 2 с $Q1$, 4 с $Q2$, 13 с $Q3$, 1 с $Q4$. Изключително високият H -index = 21 е важен показател за значимостта на научната ѝ продукция. Личният принос на кандидата в научни изследвания се откроява с участието му в 10 публикации, където е водещ автор, в 4 публикации е на второ място, в 1 на трето място, а в останалите на четвърто и следващо място. Приложен е списък с 32 цитирания в чужди специализирани списания. Впечатляващ е общият брой на цитиранията към момента – 1621, отразени в базата данни на SCOPUS.

Участва в изпълнението на 10 научно-изследователски проекти, съответстващи на научната специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, на 9 от които е ръководител.

Оценка на научните трудове на кандидата

Проф. д-р Гълъбова е приложила много добре подготвена подробна справка за приносите от научните трудове, която точно отразява постиженията ѝ в отделните научни направления с важно практическо значение. Основните научни приноси на кандидата са свързани със:

1. Изследвания на жлъчни пътища:

Те включват рутинна електронна микроскопия на ендокринни клетки и мастоцити, светлинна и електронномикрескопска имунохистохимия при пациенти с екстрахепатална холестаза. Установените триптаза, химаза VIP и SP имунопозитивни мастоцити, в съседство с NSE позитивните нервни влакна и серотонин позитивните ендокринни клетки в долната част на общия жлъчен канал дават основание да се преположи, че участват в регулацията на мотилитета, евакуация на жлъчка и на хормоналната секреция в гастроинтестиналния тракт. Установено е, че при обострения холангит плътната адхезия на възпалителните клетки към съдовия ендотел се медира от адхезионни молекули ICAM-1/LFA-1 и ICAM-1/Mac-1 осигурявайки миграцията предимно на неутрофили към огнището на възпалението.

Друга част от изследванията са свързани с чернодробни проучвания на екстрахепатална холестаза. Чрез светлинномикроскопска и ултраструктурна имунохистохимия е проучено отлагането на колаген тип III и тип IV в синусоидите и порталните пространства в черен дроб на пациенти с екстрахепатална холестаза. **Изследвания върху чернодробните синусоиди около метастатични и първични тумори чрез светлинно и електронномикроскопска имунохистохимия и флоуцитометрия.**

2. Имунохистохимични и генетични проучвания при колоректален карцином.

Имунохистохимичната експресия на GST-p в туморната тъкан при първичен колоректален карцином показва, че когато тя е повишена, пациентите имат по-кратка преживяемост и води до намалена ефективност на антитуморната терапия. Проведени са изследвания за установяване на генетичните полиморфизми на гените, кодиращи протеиновата експресия на GST-p. Други изследвания установяват микросателитна нестабилност при колоректален карцином. Изследвани са ендокринните клетки и ензими, участващи в антиоксидантната защита срещу свободни радикали GST-p, SOD1, SOD2, и цитокина VEGF в туморната тъкан при първичен колоректален карцином. При анализите за преживяемост е доказано, че карциномите, съдържащи ендокринни клетки имат по-лоша прогноза. Оригинален принос е експресията на ензими, участващи в антиоксидантната защита на GST-p SOD1 и SOD2 в ендокринни клетки от колоректален карцином.

3. Изследвания на патологичните процеси в матката, простатата и пикочния мехур.

Те могат да бъдат разделени на: изследвания върху хипертрофията и карцинома на простатната жлеза, клинични и имунохистохимични изследвания върху пренеопластичните лезии на маточната шийка. При биопсично изследване е установено, че HPV инфекцията се свързва най-често хистологично с плосък папилом, инвертен папилом и екзофитен папилом.

4. Имунохистохимични изследвания при стомашен карцином.

Те позволяват да се определи разпределението на незрелите (CD1a+ и S100+) и на зрелите (CD 83+) дендритни клетки.

5. Имунохистохимични проучвания при карцином на щитовидната жлеза.

Проучено е участието на Th2 цитокина TGF- β 1 имолекулите от TGF- β 1 сигналния път Smad4,Smad7, TGF- β RII както и на дендритните клетки в туморната тъкан на първичните карциноми на щитовидната жлеза.

Преподавателската дейност на Проф. д-р Гълъбова включва провеждането на значителен брой часове упражнения и лекции за периода 1984-2024г. по следните дисциплини:

- „Обща и клинична патология”, на студенти специалност „Медицина“от III и IV курс.
- „Соматопатология и онкопатология“ на студенти II курс, специалност „Социални дейности“ – редовно и задочно обучение.
- „Клинична патология“ на студенти I курс, специалност „Медицинска сестра“ и специалност „Акушерка“

Проф. Гълъбова има общ преподавателски стаж 39 години, а общата ѝ годишна натовареност варира от 360 до 480 часа.

Анализът на преподавателската и научноизследователската дейност показва, че кандидатът е изпълнил изискуемите критерии за заемане на академичната длъжност „професор“, заложи в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, които са включени в група от показатели А, В, Г, Д и Е. Важно е да се отбележи, че точките от показателите към групите Д и Е, значително превишават минималните изисквани точки.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам забележки по представените научни трудове и материали.

IV. Заключение

Разглеждането на материалите на дпрофесор. д-р Мая Гълъбова, представени за участие в конкурс за заемане на **академичната длъжност „професор”** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. „Медицина” за нуждите на катедра „Анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология“ към Медицински факултет, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, показва, че са покрити в количествено и качествено отношение нормативните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Правилника за развитие на академичния състав на Университет „Проф. д-р Асен Златаров”– Бургас. Кандидът представя много повече от изискуемото като обем, а в самите научни трудове се откриват оригинални научни и приложни приноси.

В заключение, убедено давам своята **положителна оценка** на проф. д-р Мая Влагова Гълъбова и **препоръчам** на членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят избора ѝ за заемане на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, в област на висшето образование област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина” към катедра „Анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология“, МФ, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

20.06.2024г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Владимир Гончев, дм/